

عنوان مقاله:

بررسی خصوصیات رشدی چند گونه شبدر (*Trifolium spp.*) تحت تاثیر تنش یخ زدگی در شرایط کنترل شده

محل انتشار:

فصلنامه پژوهشهای زراعی ایران، دوره 19، شماره 1 (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 15

نویسندگان:

اقلیما حضرتی - گروه اگروتکنولوژی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه فردوسی مشهد

احمد نظامی - گروه اگروتکنولوژی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه فردوسی مشهد

حمید رضا خزاعی - گروه اگروتکنولوژی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه فردوسی مشهد

مهدی پارسا - گروه اگروتکنولوژی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه فردوسی مشهد

الهه برومند رضازاده - گروه اگروتکنولوژی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه فردوسی مشهد

خلاصه مقاله:

به منظور بررسی تحمل به تنش یخ زدگی و ویژگی های رشدی چند گونه شبدر (*Trifolium spp.*) پس از اعمال تنش مذکور در شرایط کنترل شده، آزمایشی در سال زراعی ۱۳۹۱-۹۲ در دانشکده کشاورزی دانشگاه فردوسی مشهد به صورت فاکتوریل در قالب طرح کاملاً تصادفی با چهار تکرار اجرا شد. عوامل آزمایش شامل تاریخ کاشت (۲۸ شهریور و ۲۷ مهر)، گونه های شبدر (قرمز *T. pratense*، سفید *T. repense*، ایرانی *T. Resupinatum* (گونه های پاییزه) و شبدر لاک *T. Incarnatum* (گونه بهاره)) و دماهای یخ زدگی (صفر (شاهد)، ۳-، ۶-، ۹-، ۱۲-، ۱۵-، ۱۸- و ۲۱- درجه سانتی گراد) بودند. در پایان دوره بازیافت درصد بقاء، دمای کشنده ۵۰ درصد گیاهان بر اساس درصد بقاء (LT_{50})، سطح برگ و دمای کاهنده ۵۰ درصد سطح برگ ($RLAT_{50}$)، وزن خشک و دمای کاهنده ۵۰ درصد وزن خشک ($RDMT_{50}$) مورد بررسی قرار گرفت. نتایج نشان داد که با کاهش دما از صفر به ۱۵- درجه سانتی گراد در تاریخ کاشت ۲۸ شهریور، گونه قرمز و ایرانی از درصد بقاء بالاتری برخوردار بودند. همچنین این گونه ها در تاریخ کاشت ۲۸ شهریور LT_{50} کمتری داشتند در صورتی که در تاریخ کاشت ۲۷ مهر گونه لاک LT_{50} کمتری داشت و شبدر سفید از نظر صفت مذکور، در هر دو تاریخ کاشت تقریباً مشابه بود. برهمکنش تاریخ کاشت، گونه و دماهای یخ زدگی بر سطح برگ و وزن خشک بوته در پایان دوره بازیافت معنی دار بود. در تاریخ کاشت ۲۸ شهریور شبدر ایرانی در دمای ۱۸- درجه سانتی گراد نسبت به دمای صفر درجه سانتی گراد کمترین کاهش سطح برگ را داشت و در تاریخ کاشت ۲۷ مهر نیز برخلاف سایر گونه ها در دمای ۱۵- درجه سانتی گراد نسبت به تیمار شاهد سطح برگ آن افزایش داشت. در کاشت ۲۸ شهریور در دمای ۱۸- درجه سانتی گراد گونه های قرمز و ایرانی درصد بقاء بالاتری نسبت به گونه های سفید و لاک داشتند. دو گونه شبدر ایرانی و سفید در هر دو تاریخ کاشت ۲۸ شهریور و ۲۷ مهر، به ترتیب کمترین و بیشترین $RDMT_{50}$ را داشتند.

کلمات کلیدی:

بقاء، تاریخ کاشت، خوسرمایی، دوره بازیافت، سطح برگ

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1221937>

